

Wereld Meningitis Dag: de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde stelt haar actieplan voor om hersenvliesontsteking tegen 2030 in België te verslaan

Brussel, 4 oktober 2022 - Ter gelegenheid van Wereld Meningitis Dag presenteert de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde (BVK) een plan om bacteriële hersenvliesontsteking in België tegen 2030 te verslaan. Kinderartsen van de BVK roepen ouders van jonge kinderen en adolescenten op om hun arts te vragen naar de beschikbare vaccinaties tegen deze ziekte.

Woensdag 5 oktober is het Wereld Meningitis Dag. Meningitis (of hersenvliesontsteking) is een ontsteking van het vlies rond de hersenen en het ruggenmerg (het hersenvlies). Het wordt meestal veroorzaakt door een virale en soms bacteriële infectie. Het doel van deze dag, die in 2008 door de 'Confederation of Meningitis Organisations' werd gecreëerd, is het grote publiek en de autoriteiten bewust te maken van de omvang en de gevolgen van deze ziekte.

Vandaag presenteert de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde een actieplan om het aantal gevallen in België geleidelijk te verminderen en zo de drievoudige doelstelling van de Wereldgezondheidsorganisatie voor 2030 te bereiken: epidemieën van bacteriële hersenvliesontsteking uitroeien, het aantal gevallen van door vaccinatie te voorkomen bacteriële hersenvliesontstekingen met 50% verminderen en het aantal sterfgevallen met 70%, en ten slotte de invaliditeit verminderen en de levenskwaliteit na hersenvliesontsteking te verbeteren.¹

Vaccinatie is een doeltreffende manier om besmettelijke ziekten te voorkomen. Het Belgische vaccinatieprogramma omvat vaccinatie tegen meningokokken type C, Haemophilus type b en pneumokokken. Meningokok B daarentegen is momenteel de meest voorkomende serogroep die hersenvliesontsteking veroorzaakt bij pasgeborenen en jonge kinderen in België, en er bestaat ook een vaccin tegen deze serogroep.

"Ondanks het gebruik van verschillende zeer doeltreffende vaccins gedurende vele jaren, zijn er nog elk jaar gevallen van hersenvliesontstekingen. Invasieve meningokokkenziekte is een ernstige, veelzijdige en potentieel dodelijke ziekte die kan worden voorkomen door vaccinatie. Ondanks een relatief hoge incidentie bij pasgeborenen jonger dan één jaar en een tweede piek in de adolescentie, worden de huidige aanbevelingen in België onvoldoende opgevolgd. De aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad moeten dringend geïmplementeerd worden door het vaccinatieprogramma uit te breiden tegen verschillende types ("serogroepen"). Het huidige vaccinatieprogramma biedt weliswaar een goede bescherming, maar dekt niet alle typen meningokokken. Ouders moeten niet aarzelen om hun arts om informatie te vragen", zeggen prof. dr. David Tuerlinckx (kinderarts en hoofd van de afdeling kindergeneeskunde van het Universitair Ziekenhuis Dinant Godinne) en dr. Marc Raes (kinderarts van het Jessa Ziekenhuis, Hasselt), beiden kinderartsen en vertegenwoordigers van de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde.

¹ D. Tuerlinckx, M. Raes, M. Wojciechowski, W. Mattheus, L. Derycker, K. Billiaert, J.-M. Heine, J. Y Verbakel, *Invasive meningococcal disease and vaccination in Belgium: a critical review of the current vaccination strategy*, Belgian Journal of Paediatrics, 2022 Volume 24 – Number 2 – June, p.106

Moeten we vrezen voor een toename van gevallen van hersenvliesontstekingen als gevolg van de versoepeling van de gezondheidsmaatregelen in verband met Covid-19?

Naar schatting zijn er wereldwijd ongeveer 5 miljoen nieuwe gevallen en 290.000 doden per jaar.² Hoewel hersenvliesontsteking op elke leeftijd toeslaat, lopen jonge kinderen het meeste risico en zijn bijna de helft van alle gevallen en sterfgevallen bij kinderen onder de vijf jaar. In 2019 liep 1 op de 100.000 Belgen de ziekte op en onder deze gevallen was de frequentie 5 keer hoger bij kinderen jonger dan 5 jaar en tot 15 keer hoger bij kinderen jonger dan 1 jaar.³

Hersenvliesontsteking is zeer besmettelijk en de kiemen worden overgedragen via speekseldruppeltjes. Tijdens de Covid-19 pandemie en dankzij de sanitaire voorschriften en een strengere discipline op het gebied van hygiëne en 'social distancing' (incl. sluiting van scholen), vond een duidelijke daling plaats van het aantal besmettingsgevallen. Tegelijkertijd daalde echter de vaccinatie tegen meningokokken. De versoepeling van de gezondheidsmaatregelen doen nu vrezen voor een toename van het aantal besmettingen, wat de noodzaak tot vaccinatie alleen maar groter maakt.

Naar een wereld zonder meningitis... ook in België

Al is het misschien onmogelijk zich een wereld "vrij van hersenvliesontsteking" voor te stellen, is het de bedoeling die zo dicht mogelijk te benaderen. Het plan dat de WHO in 2021 heeft gelanceerd, heeft tot doel hersenvliesontsteking als bedreiging voor de volksgezondheid te overwinnen door het aantal gevallen aanzienlijk te verminderen.

In lijn met deze ambitie en om België te begeleiden in zijn strijd tegen de ziekte, onthullen dr. Marc Raes en prof. dr. David Tuerlinckx vandaag een actieplan in 6 stappen. Van bewustmaking over de ziekte en vaccins bij zorgverleners en het grote publiek, tot het optimaliseren van vaccinatieaanbevelingen voor risicogroepen, tot een plan om vaccins terug te betalen en kinderartsen en huisartsen een proactieve rol te geven: het plan omvat belangrijke en realistische stappen op weg naar een 'meningitisvrije' samenleving in België. Volgens professor Tuerlinckx zijn alle stappen weliswaar belangrijk, maar spelen artsen een sleutelrol als betrouwbare informatiebron voor ouders met vragen over vaccinatie.

Over de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde

De Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde (BVK) is een wetenschappelijke vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft nuttige informatie te verspreiden bij iedereen die begaan is met de gezondheid van onze kinderen. Voorlichting van het publiek over vaccinatie is een van de hoofddoelstellingen van de BVK. Van de verschillende opdrachten die de Belgische Vereniging voor Kindergeneeskunde zich heeft gesteld, is de belangrijkste de bevordering van de gezondheid en het welzijn van het kind. Ga voor meer informatie naar de SBP-website: <https://bvk-sbp.be/>.

Mediacontact : dr. Marc Raes - fa303885@skynet.be

² Chiffres datant de 2017. World Health Organization. *Defeating meningitis by 2030: a global road map*. [Internet]. Genève: WHO; 2021

³ D. Tuerlinckx, M. Raes, M. Wojciechowski, W. Mattheus, L. Derycker, K. Billiaert, J.-M. Heine, J. Y Verbakel, *Invasive meningococcal disease and vaccination in Belgium: a critical review of the current vaccination strategy*, Belgian Journal of Paediatrics, 2022 Volume 24 – Number 2 – June, p.104